

Yeganə Hacıyeva
memarlıq üzrə fəlsəfə doktoru,
Azərbaycanın əməkdar memarı
(Azərbaycan)

**SƏNƏTŞÜNASLIQ DOKTORU,
PROFESSOR KÜBRA ƏLİYEVƏ**

Azərbaycan elmi son əsr öz intibahına qayıtmışdır desək, yanılmarıq. Çünki məhz müasir dövr bizə tariximizi, mədəniyyətimizi yaxından öyrənmək yolunda geniş imkanlar vermişdir. Bu yolda Azərbaycan sənətşünaslığı elmində öz sözünü deyən, bu elmə öz tövhəsini verən alimlərin ön cərgələrində gedən görkəmli şəxsiyyətlərdən biri də Kübra xanım Əliyevadır. Bu gün bir hörmətli alim - Kübra xanım Əliyevanın Azərbaycan elminə həsr etdiyi böyük bir ömrün səhifələrini vərəqləyirik. Elm yolunda keçməkeçli bir yol keçmiş Kubra xanım Əliyeva hal-hazırda ömrünün ən məhsuldar dövrünü yaşayır. Həyat bizə Kubra xanımla daha yaxından, şəxsən tanış olmağı 15 il bundan öncə qismət etmişdir.

Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin “Dizayn” kafedrasında “Yaradıcılığın əsasları” fənnindən mühazirə aparan Kubra xanım Əliyeva çox az bir zamanda ən sevimli, hörmətli qadın kimi bütün kollektivimizin rəğbətini qazandı. “Dizayn” kafedrası Azərbaycanda ilk memarlıq ixtisası yönündə öz təhsil strategiyasını quran və formalaşdıran bir kafedradır. Tədris olunan fənnlərlə dizaynın bir sənət kimi yaranma tarixini, inkişafını, formalaşmasını açan mövzular üzərində quran bir kafedradır. Təbii ki, bütün yaradıcılıq sahələrini əhatə edən fənnlərin aparılması şərti bu halda ən düzgün yanaşma prinsipidir.

Kubra xanımın tədris prosesində apardığı mövzuların dəqiq və geniş tədris olunması kafedramız üçün çox əhəmiyyətli olmuşdur. Ümumiyyətlə, istənilən auditoriya Kubra xanım Əliyevanı çox sevir. Tələbələrin yaddaşında belə daimi qalan bir pedoqoji prosesin ən mükəmməl aparıcısı kimi xatırlanır. Kubra xanımla ünsiyyətə hər birimiz cəhd göstərirdik. Kafedramızda istənilən diskussiyalarda onun özəl düşüncələri, aydın təfəkkür ifadəsi, hər bir mövzuya fərdi yanaşma tərzini diqqətimizdən yayınmırdı. Bu qadın sadəcə hər bir yaş qrupu ilə ünsiyyətə çox açıqdır.

Zamanla Kubra xanımın elmi fəaliyyətini müxtəlif mötəbər elmi konfranslar, simpoziumlar və mətbuatdan izlədiyim anlar onunla tanışlıqdan sonra mənim üçün daha çox dəyərli oldu. Şəxsi tanışlıqdan sonra bu xanım haqqında fikirlərimi bir cərgəyə yığdım. Bu cərgələrin sıralarında böyük alimlik bacarığı ilə yanaşı böyük bir insanı özüm üçün kəşf etmiş oldum. Mənim Kubra xanımın doktorluq dissertasiyasına rəy yazmaq da qismətim oldu. Elmi işdə kompozisiya qanunlarına tabe olan qədim xalça sənətinə təhlillər çox incələnmiş bir tərzdə verilmişdir. Dissertasiya işi forma, fon, rəng tərtibatlarından təhlillərlə sanki ilmə-ilmə araşdırılmışdır. Kubra xanım Əliyevanın bu elmi işi Azərbaycan yaradıcılıq sənətinin bütün sahələrinin daima müraciət ediləcəyi bir elmi əsər olacağına əminlik yaratmışdır.

Sənətşünaslıq doktoru, professor Kubra xanım Əliyevanın məndən öncə çıxış edən məruzəçilər tərəfindən bugün dolğun bir elmi fəaliyyətinin təhlilləri ilə tanış olduq. Mən isə istərdim ki, onun şəxsi keyfiyyətləri haqqındakı fikirlərimi bölüşüm.

Kubra xanım çox güclü bir insandır. Amma həm də çox həlim bir xanımdır. Həm də alicənab, səbrli xanımdır. Kübra xanım sərv boylu, musiqi səslı, hüzur verən baxışlı bir xanımdır. Hətta geyim üslubu, taxıları, rəng duyumu sadəcə zövqü onun zəngin dünya aləmindən xəbər verir. Bu görkəmli alim əhatəsində sevgi dolu insan, övladına fədakar bir ana obrazında da əvəzsizdir.

Kubra xanımla hər bir həyat fəlsəfəsi haqqında danışa bilərsən. Kubra xanım ilə ünsiyyətdə hisslərdən çox ağıla tabe olmağın nə qədər dəyərli olduğunu bir daha anlayırsan. Qadın üçün ən gərəklı və nümunəvi keyfiyyətləri onun timsalında görməmək mümkün deyil.

Onunla hər bir dərdi, mövzunu, düşüncələri bölüşmək sadəcə ruha sakitlik və hüzur gətirir. Həyatın ke,məkeşli burulğanlı yollarından döyüşkən qadın olması, onun bu həyata, insanlara məhəbbətini azaltmamışdır.

O taylı, bu taylı Azərbaycan torpaqlarını qarış-qarış gəzən, onun sənət incilərini araşdıran, ən əsası bu sənətkarlıq incilərini bütün dünyaya sevdiren Kübra xanım sanki öz səsinə, nitqinə bu ellərin xoş ətrini hopdurmuşdur. Hər kəsə onun alimlik keyfiyyəti ilə yanaşı insani keyfiyyətləri ilə də yaxından tanış olmağı çox böyük məsuliyyətlə tövsiyyə edə bilərəm.

Azərbaycan elminə, Azərbaycan qadınına örnək olan Kübra xanım Əliyevanı bu yubileyi münasibəti ilə Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin alimləri, Azərbaycan Memarları və ən əsas “Dizayn” kafedrasının kollektivi adından Kübra xanım Sizi ürəkdən təbrik edirəm.

Kübra xanım, Sizin o məsum qəlbinizi tanrıdan Sizdən almamasını diləyirəm. Sizi çox sevirik! Sizinlə Fəxr edirik! Sizi hələ yeni-yeni uğurlarla təbrik edəcəyimizə çox ümidliyik. Dünya durduqca həmişə var olarsınız!

Açar sözlər: mədəniyyət, sənətşünaslıq, dizayn, memarlıq, elm.

Егана Гаджиева (Азербайджан)

Доктор искусствоведения, профессор Кюбра Алиева

Мне довелось работать с Кюброй Алиевой на кафедре «Архитектурный дизайн» Азербайджанского государственного университета архитектуры и строительства в течение 5 лет (2000-2005 гг.). У нас на кафедре Кюбра ханум преподавала историю архитектурного дизайна. Не могу не отметить высокие человеческие достоинства Кюбры ханум, ее женские качества, но и в тоже время высокий профессионализм, как специалиста искусствоведа, так и преподавателя.

Ключевые слова: культура, искусствоведение, дизайн, архитектура, наука.

Yegana Hajiyeva (Azerbaijan)

Doctor of art, professor Kubra Aliyeva

I had occasion to work with Kubra Aliyeva in the course of 5 years since 2000 up to 2005 at the sub-faculty “Architectural design” of Azerbaijan State University of Architecture and Building where she taught the history of design. I must note Kubra khanym’s high human merits, her woman’s qualities, her diligence, as well as high professionalism both as an art critic and a teacher.

Key words: culture, art criticism, design, architecture, science.